

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:51

av **Lars-Axel Nordell (KD)**

Tystnadsplikten för tolkar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda behovet av en samlad lagstiftning i syfte att tydliggöra och förstärka tystnadsplikten för tolkar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tolkar är viktiga för att göra det möjligt för personer som talar olika språk att på ett säkert sätt kommunicera med varandra. Det gäller för såväl teckenspråk som utländska språk.

Vid myndighetsutövning på nationell nivå engageras tolkar inte minst när det gäller det rättspolitiska området men även inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården för att en information eller dialog ska kunna ske på ett säkert och professionellt sätt.

Enligt Kammarkollegiet finns det idag 233 teckenspråkstolkare och 807 tolkar till utländska språk som är auktoriserade, totalt 1 040. Bland dem finns 241 rättstolkare och 166 tolkar med specialkunskap på det medicinska området. Av de ca 150 olika språk som talas i vårt land finns det licensierade tolkar till ca 35 språk.

Tillgången till licensierade tolkar varierar över landet och det är utan tvekan en bristvara. Det täcker inte på långt när behovet hos Sveriges alla myndigheter. Med dagens ökande antal asylsökande behövs fler kvalificerade tolkar för snabbare integration. Auktorisationen skall garantera att informationen i tolkningen i form av samtal och skrifter överförs korrekt med hög språklig standard, och tystnadsplikt gäller.

När en myndighet anlitar en tolk gäller alltid tystnadsplikt enligt offentlighets- och sekretesslagen, OSL, (2009:400), oavsett om tolken är auktoriserad eller ej. Däremot gäller tystnadsplikten, enligt lagen (1975:689) om tystnadsplikt för vissa tolkar och översättare, enbart i de fall tolken är auktoriserad av Kammarkollegiet.

Det innebär att om en enskild person, en organisation eller ett företag anlitar en tolk som inte är auktoriserad av Kammarkollegiet, så omfattas denne inte av lagen. Visserligen kan ett muntligt eller skriftligt avtal om tystnadsplikt upprättas men det kan inte föreligga ett straffrättsligt ansvar om tystnadsplikt om ett sådant avtal skulle brytas.

Inom föreningslivet är det inte ovanligt att ta hjälp av enskilda personer som inte är auktoriserade som vid behov hjälpligt får fungera som tolk. Dels är det en kostnadsfråga, dels hänger det samman med det begränsade antalet tolkar som har auktorisation.

Präster och pastorer har i sin profession en mycket hög sekretess med både tystnadsplikt och tystnadsrätt vilket innebär att de inte får röja, och inte eller heller kan avkrävas att vittna inför domstol om, uppgifter som t ex framkommit under ett själavårdssamtal.

Om en icke auktoriserad tolk anlitas vid ett själavårdssamtal med en präst eller pastor omfattas det inte av vare sig OSL:s bestämmelser eller lagen om tystnadsplikt, eftersom kyrkor och samfund inte är myndigheter.

Det finns behov av att överväga en enhetlig lagstiftning som reglerar tolkars rättsliga grund ur sekretessynpunkt även när de anlitas av andra än myndigheter.

Lars-Axel Nordell (KD)